การเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและการจัดการสินค้าคงคลังด้วยกลยุทธ์การจัดซื้อของบริษัทก่อสร้างในประเทศไทย

Increasing Operational Performance and Inventory Management by Purchasing Strategies of Construction Companies in Thailand

สุวิมล มาตชะดา (Susimol Matchada)[1]*
วิศวะ อุนยะวงษ์ (Wissawa Aunyawong)[2]

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับกลยุทธ์การจัดซื้อ การจัดการสินค้าคงคลัง และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบริษัทก่อสร้างในประเทศไทย และ 2) อิทธิพลทางตรงและอิทธิพลทางอ้อมของกลยุทธ์การจัดซื้อต่อการจัดการสินค้าคงคลัง และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบริษัทก่อสร้างในประเทศไทย การวิจัยนี้เป็นงานวิจัยแบบเชิงปริมาณ ซึ่งใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บริษัทก่อสร้างในประเทศไทย จำนวน 200 บริษัท ผู้วิจัยใช้โมเดลสมการโครงสร้างในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลวิเคราะห์ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด รองลงมาเป็น กลยุทธ์การจัดซื้อ และการจัดการสินค้าคงคลัง ตามลำดับ 2) กลยุทธ์จัดซื้อมีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและการจัดการสินค้าคงคลัง การจัดการสินค้าคงคลังมีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน และกลยุทธ์การจัดซื้อมีอิทธิพลทางอ้อมต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน โดยมีอิทธิพลส่งผ่านการจัดการสินค้าคงคลัง ส่วนข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้งานในแต่ละด้านนั้น ควรมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดซื้อ หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ชัดเจน และมีการจัดทำคู่มือข้อระเบียบกฎเกณฑ์ให้เป็นแนวปฏิบัติเดียวกัน ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม เพื่อที่จะได้ลดขั้นตอนในการทำงาน จะทำให้งานมีประสิทธิภาพ ประสบความสำเร็จและส่งมอบตรงเวลา

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน กลยุทธ์การจัดซื้อ การจัดการสินค้าคงคลัง

Abstract

This research was conducted to examine 1) the levels of procurement strategy, inventory management, and operational efficiency of construction companies in Thailand, and 2) the direct and indirect influence of procurement strategy on inventory management and operational efficiency of construction companies in Thailand. The study was designed as quantitative research, and a questionnaire was employed as the research instrument. Data were collected from a sample of 200 construction companies in Thailand. Structural equation modeling (SEM) was used to analyze the data.

[1] นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชน วิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา (Master of Business Administration Program Logistics and Supply Chain Management major College of Logistics and Supply Chain Suan Sunandha Rajabhat University) e-mail : suwimol.oomsin2535@gmail.com

[2] ประธานหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา (Chairman of the Master of Business Administration Program College of Logistics and Supply Chain Suan Sunandha Rajabhat University) e-mail : wissawa.au@ssru.ac.th

*Corresponding author, e-mail: suwimol.oomsin2535@gmail.com

The findings revealed that 1) all aspects were rated at a high level, with operational efficiency being rated the highest, followed by procurement strategy and inventory management, respectively. 2) The procurement strategy was found to have a positive influence on both operational efficiency and inventory management. Additionally, inventory management was found to positively influence operational efficiency. The procurement strategy also indirectly influenced operational efficiency through its impact on inventory management. As for recommendations, there should be objectives and goals of purchasing or clear operating procedures. A manual should be prepared. The rules and regulations should be the same guidelines. Teamwork should be promoted to reduce the steps in working, making work more efficient, successful and delivered on time.

Keywords: Operational Efficiency, Purchasing Strategy, Inventory Management

วันที่รับบทความ: 4 เมษายน 2567 วันที่แก้ไขบทความ: 13 สิงหาคม 2567 วันที่ตอบรับตีพิมพ์บทความ: 15 สิงหาคม 2567

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากสถานการณ์เศรษฐกิจไทยในปี 2565 มีการขยายตัวสูงขึ้นร้อยละ 3-4 เป็นผลมาจากการขยายตัวของเศรษฐกิจโลก และการลงทุนภาคเอกชนที่เพิ่มขึ้น จึงทำให้อุปสงค์ (Demand) ของสินค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศเพิ่มขึ้นมากขึ้นและส่งผลทำให้การเพิ่มอุปทาน (Supply) เพื่อตอบสนองอุปสงค์ที่เพิ่มขึ้น ในด้านการแข่งขันทางอุตสาหกรรมที่สูงขึ้น หากองค์กรใดมีการจัดการโซ่อุปทาน (Supply Chain Management) ที่ดีย่อมเพิ่มขึ้นความสามารถด้านการแข่งขันมากขึ้น (Macroeconomic Policy Office, 2022) โดยโซ่อุปทานประกอบด้วยขั้นตอนทุก ๆ ขั้นตอนที่เกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อมที่มีผลต่อการตอบสนองความต้องการของลูกค้า ซึ่งไม่เพียงแต่อยู่ในส่วนของผู้ผลิตและผู้จัดส่งวัตถุดิบเท่านั้น แต่รวมถึงส่วนของผู้ขนส่ง คลังสินค้าพ่อค้าคนกลาง และลูกค้าอีกด้วย ภายในองค์กรแต่ละองค์กรเอง จะประกอบด้วยหน่วยงานทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการตอบสนองความต้องการของลูกค้า เช่น หน่วยงานจัดซื้อ ส่วนของการปฏิบัติการ การตลาด และหน่วยกระจายสินค้า (Prachayapipat et al., 2022)

การจัดซื้อในปัจจุบันนับได้ว่ามีบทบาทเพิ่มขึ้นในองค์กรเป็นอย่างมาก เนื่องจากองค์กรต่าง ๆ เริ่มเล็งเห็นความสำคัญของการจัดการห่วงโซ่อุปทาน การจัดซื้อถือเป็นหนึ่งในขั้นตอนแรกๆ ในการจัดการห่วงโซ่อุปทานขององค์กร การที่เป็นหนึ่งในขั้นตอนแรกทำให้การจัดซื้อมีบทบาทสำคัญ เนื่องจากการจัดซื้อที่ไม่มีประสิทธิภาพ อาทิเช่น การล่าช้าของกระบวนการ คุณภาพสินค้าที่ไม่ได้มาตรฐาน จะก่อให้เกิดผลกระทบในทางลบต่อกระบวนการของการจัดการห่วงโซ่อุปทานทั้งหมดที่ตามมา เช่น การผลิต การจัดเก็บสินค้า การจัดส่งสินค้า เป็นต้น และองค์กรหลายองค์กรได้เริ่มทำการปรับปรุงประสิทธิภาพในการดำเนินงานเพิ่มขีดความสามารถขององค์กร ค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อสินค้าและบริการซึ่งถือเป็นค่าใช้จ่ายหลักขององค์กรจะถือเป็นหนึ่งในสิ่งที่ต้องปรับปรุงเป็นหลักอยู่เสมอ ในบางองค์กรค่าใช้จ่ายสินค้าและบริการโดยรวมอาจเป็นจำนวนถึง 60-70% ของรายจ่ายทั้งหมด ดังนั้นการที่องค์กรสามารถบริหารการจัดซื้อได้อย่างมีประสิทธิภาพอาจหมายถึงการที่องค์กรเปลี่ยนจากผลประกอบการที่ขาดทุนกลับมาเป็นกำไร (Waiyawuththanapoom et al., 2022)

นอกจากนี้ การจัดซื้อ (Purchasing) ยังเป็นกระบวนการที่รับผิดชอบในการประกันว่า บรรดาพัสดุของใช้และอุปกรณ์ที่ต้องใช้ในกระบวนการนั้นมีพร้อมอยู่เสมอ แต่อาจมีหลายท่านที่เข้าใจสับสนระหว่างการจัดซื้อและการจัดหา (Procurement) ตามความหมายที่ใช้กันทั่วไป คำว่าการจัดหานั้นมีความหมายกว้างคลุมไปถึงการเช่า การซ่อม การผลิตขึ้นมาเอง การเปลี่ยน โอนและอื่น ๆ ที่ทำให้ได้มาซึ่งพัสดุและอุปกรณ์ที่ต้องการใช้ จากคำจำกัดความข้างต้น จะเห็นว่ากระบวนการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานพัสดุเพราะไม่ใช่เพียงแค่งานซื้อเท่านั้น ยังขยายไปถึงการวางแผนและการ

วางนโยบายครอบคลุมกระบวนการที่เกี่ยวข้องกันด้วย จากการให้คำจำกัดความคำว่าจัดซื้อ (Lievchalermwong & Aunyawang, 2022)

จากแนวความคิดของ (Theppitak, 2011) ได้มองว่ากระบวนการในขอบเขตที่กว้างกว่าในเรื่องของการจัดซื้อเพียงอย่างเดียว ซึ่งจะครอบคลุมการจัดการพัสดุของสินค้าและบริการเพื่อให้แน่ใจว่าสินค้าและบริการที่จัดซื้อไว้เป็นไปตามข้อกำหนดของบริษัท ซึ่งในปัจจุบันพบว่าในตลาดมีการใช้ปริมาณวัตถุดิบที่เพิ่มสูงขึ้นตามยอดขายที่เพิ่มขึ้นด้วย ดังนั้นจึงส่งผลกระทบต่อกระบวนการจัดซื้อวัตถุดิบเกิดความล่าช้า เนื่องจากปริมาณการสั่งซื้อที่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้การสั่งซื้อวัตถุดิบไม่ทันต่อกระบวนการผลิต

ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์จะศึกษาว่าการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและการจัดการสินค้าคงคลังด้วยกลยุทธ์การจัดซื้อของบริษัทก่อสร้างในประเทศไทยอย่างไรดี เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยสามารถนำไปใช้ในการพัฒนา ปรับปรุง และวางแผนกระบวนการทำงานประกอบธุรกิจให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาระดับกลยุทธ์การจัดซื้อ การจัดการสินค้าคงคลัง และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบริษัทก่อสร้างในประเทศไทย

1.2.2 เพื่อศึกษาอิทธิพลทางตรงและอิทธิพลทางอ้อมของกลยุทธ์การจัดซื้อต่อการจัดการสินค้าคงคลัง และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบริษัทก่อสร้างในประเทศไทย

1.3 ขอบเขตการวิจัย

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและการจัดการสินค้าคงคลังด้วยกลยุทธ์การจัดซื้อของบริษัทก่อสร้างในประเทศไทย ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการจัดการสินค้าคงคลัง พ.ศ. 2560 โดยศึกษาเกี่ยวกับกลยุทธ์การจัดซื้อ ประกอบด้วย การเจรจาต่อรอง การสร้างความร่วมมือ การบริหารจัดการงบประมาณ และการบริหารจัดการการจัดหา ศึกษาแนวทางการจัดการสินค้าคงคลัง ประกอบด้วยการวางแผนการควบคุมพัสดุ และการจำหน่ายพัสดุ และศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงาน คุณภาพในการปฏิบัติงาน และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน โดยทำการรวบรวมเนื้อหาแนวคิดและทฤษฎีจากหนังสือ บทความ และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.3.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร ได้แก่ บุคลากรในหน่วยงานต่าง ๆ ของบริษัทก่อสร้างในประเทศไทย จำนวน 200 บริษัท

1.4 สมมติฐานของการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 กลยุทธ์การจัดซื้อมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบริษัทก่อสร้างในประเทศไทย

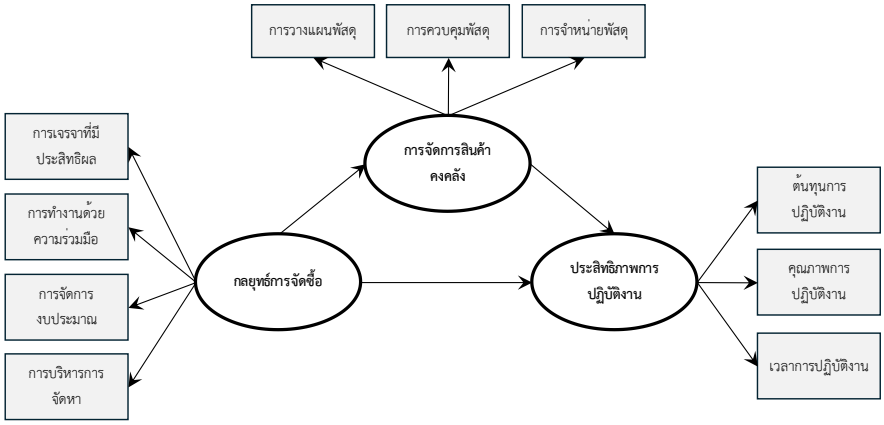
สมมติฐานที่ 2 กลยุทธ์การจัดซื้อมีอิทธิพลต่อการจัดการสินค้าคงคลังของบริษัทก่อสร้างในประเทศไทย

สมมติฐานที่ 3 การจัดการสินค้าคงคลังมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบริษัทก่อสร้างในประเทศไทย

สมมติฐานที่ 4 กลยุทธ์การจัดซื้อมีอิทธิพลทางอ้อมต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน โดยมีอิทธิพลส่งผ่านการจัดการสินค้าคงคลังของบริษัทก่อสร้างในประเทศไทย

1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนแนวคิดและทฤษฎีที่ผ่านมา รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย (Conceptual Framework) เรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและการจัดการสินค้าคงคลังด้วยกลยุทธ์การจัดซื้อของบริษัทก่อสร้างในประเทศไทย ได้ดังนี้



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

จากภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัยอธิบายเพิ่มเติมดังนี้ ตัวแปรแฝงภายนอก (exogenous variables) คือ กลยุทธ์การจัดซื้อ ซึ่งประกอบด้วยการเจรจาที่มีประสิทธิผล การทำงานด้วยความร่วมมือกัน การจัดการงบประมาณ และการบริหารการจัดหา ตัวแปรแฝงภายใน (endogenous variables) คือ การจัดการสินค้าคงคลัง ซึ่งประกอบด้วย การวางแผนพัสดุ การควบคุมพัสดุ และการจำหน่ายพัสดุและประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ซึ่งประกอบด้วยต้นทุนการปฏิบัติงาน คุณภาพการปฏิบัติงาน และเวลาการปฏิบัติงาน

2. แนวคิดทฤษฎี

2.1 แนวคิดและทฤษฎีการจัดซื้อ

การจัดซื้อ และการจัดหา เป็นกระบวนการหนึ่งที่สำคัญมากอีกกระบวนการหนึ่ง ในการบริหารจัดการโซ่อุปทานก็เล็งเห็นถึงความสำคัญที่ต้องมีการบริหารจัดการในการจัดซื้อวัตถุดิบ และการจัดหาวัตถุดิบ ที่ดีมีคุณภาพเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าที่เปลี่ยนไปจากการเน้นที่ราคาไปเป็นคุณภาพที่ดี โดยในการจัดซื้อและการจัดหาต้องมีกระบวนการเพื่อใช้ในการตัดสินใจเลือกวัตถุดิบ และตัดสินใจเลือกผู้จัดจำหน่ายวัตถุดิบ ที่มีคุณภาพในราคาที่ยอมรับได้ และที่สำคัญควรต้องมีระบบที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของวัตถุดิบ และตัวผู้จัดจำหน่ายวัตถุดิบ ซึ่งจะเป็นตัวส่งผลทำให้ต้นทุนรวมของโลจิสติกส์ลดลง ตามวัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการโซ่อุปทาน โดยองค์ความรู้ในเรื่องของการจัดซื้อและการจัดหาเป็นการเรียบเรียงองค์ความรู้จากแหล่งข้อมูลระบบสารสนเทศ และหนังสือที่มีความน่าสนใจหลายๆ แหล่งข้อมูล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายความรู้พื้นฐานสำหรับการบริหารจัดการโซ่อุปทาน

ความหมายของการจัดซื้อ งานด้านการจัดซื้อ และการจัดหาเป็นกระบวนการที่สำคัญอย่างหนึ่งของการบริหารจัดการโซ่อุปทานเนื่องจาก การจัดซื้อจัดหา เป็นจุดเชื่อมต่อระหว่างการผลิตกับลูกค้าและเป็นส่วนประกอบต้นทุนของผลิตภัณฑ์ซึ่งธุรกิจต่าง ๆ เริ่มหันมาให้ความสำคัญกับกระบวนการจัดซื้อเป็นอย่างมาก โดยมีผู้ให้นิยามของคำว่าจัดซื้อจัดหาไว้หลายแนวคิดดังนี้ (Jaturongkakul, 2004) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดซื้อ เป็นกระบวนการที่บริษัทต่าง ๆ ทำสัญญากับบุคคลฝ่ายที่สามเพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้าและบริการที่ต้องการ เพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ของธุรกิจอย่างมีจังหวะเวลาและมีต้นทุน ที่มีประสิทธิภาพ จากคำจำกัดความข้างต้น จะเห็นได้ว่ากิจกรรมนี้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการสินค้าคงคลัง เพราะไม่ใช่เป็นแต่เพียงงานจัดซื้อเท่านั้น ยังขยายไปถึงการวางแผนและการวางนโยบายครอบคลุมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องด้วยกัน กิจกรรมเหล่านี้ ได้แก่ การวิจัย และการพัฒนาการเลือกวัสดุที่เหมาะสมและการเลือกแหล่งขายที่ถูกต้อง การติดตามผลเพื่อให้การนำส่งเป็นไปตามกำหนดเวลาที่ตกลงกัน โดยมีการตรวจสอบสินค้าในเรื่องของคุณสมบัติและจำนวนตรงตามที่วางไว้ ตลอดจนการพัฒนาการติดต่อประสานงานกันกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวพันกันเป็นต้น (Theppitak, 2011) ได้ให้ความหมายของการจัดซื้อจัดหาว่า เป็นกิจกรรมที่มีขอบเขตกว้างกว่ากระบวนการจัดซื้อ ซึ่งครอบคลุมการ

จัดการพัสดุของสินค้า และบริการเพื่อให้แน่ใจว่าสินค้าและบริการที่ได้จัดซื้อไว้เป็นไปตามข้อกำหนดของบริษัท (Lenders et al., 2006) ได้กล่าวถึงความหมายของการจัดซื้อจัดหา ว่า เป็นการศึกษาความต้องการ หาแหล่งซื้อและคัดเลือกผู้ส่งมอบ เจรจาต่อรองราคา และกำหนดเงื่อนไขให้ตรงกับความต้องการ รวมไปถึงติดตามการจัดส่งสินค้าเพื่อให้ได้รับสินค้าตรงเวลา และติดตามการชำระ ค่าสินค้า หรือบริการให้กับผู้ส่งมอบ

จากคำนิยามดังกล่าว การจัดหาจึงมีความหมายครอบคลุมกว้างกว่าการจัดซื้อ เนื่องจากการจัดหานั้นมีขอบเขตของกระบวนการตั้งแต่การวางแผนสำหรับการสรรหาทรัพยากรมนุษย์ในการผลิต การซื้อการตรวจสอบสินค้าคงคลังทั้งเมื่อรับเข้ามาในกิจการ จนกระทั่งส่งออกไปจากกิจการในรูปแบบของสินค้าคงคลังหรือในรูปแบบของสินค้าสำเร็จรูป ตลอดรอจำหน่าย นอกจากนั้นกระบวนการของการจัดหายังครอบคลุมการวางแผนการเคลื่อนย้าย ทั้งด้านปริมาณในการเคลื่อนย้ายและการตรวจนับสินค้า การแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นในระหว่างกระบวนการจัดหา และจากคำนิยายดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การจัดซื้อนั้นเป็นของกระบวนการการจัดหา โดยการจัดซื้อมีขอบเขตของกระบวนการแสวงหาวัตถุดิบ วัสดุใช้สอยและบริการต่าง ๆ ของกิจการ

2.2 แนวคิดและทฤษฎีการจัดการสินค้าคงคลัง

ความสำคัญของการจัดการสินค้าคงคลังถือได้ว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญอย่างยิ่งที่จะส่งผลให้การบริหารงานในภาพรวมของทุกองค์การประสบความสำเร็จ และรวมไปถึงการจัดการสินค้าคงคลังในบริษัทก่อสร้างในประเทศไทยในปัจจุบัน การจัดการสินค้าคงคลังเป็นงานที่สำคัญในฐานะที่เป็นงานบริการของงานหน่วยอื่นให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ เป็นกลไกที่ขับเคลื่อนกระบวนการต่าง ๆ ในองค์การให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการสินค้าคงคลังอย่างมีประสิทธิภาพจะส่งผลต่อการใช้จ่ายงบประมาณให้เกิดความคุ้มค่า และเกิดประโยชน์ต่อบริษัทก่อสร้างในประเทศไทยมากที่สุด

ความหมายของการจัดการสินค้าคงคลัง (Thailand Procurement Management Association, 2010) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารสินค้า หมายถึง การซื้อ การจ้าง การจ้างที่ปรึกษา การจ้างออกแบบและควบคุมงานการแลกเปลี่ยน การเช่า การควบคุม การจำหน่าย และการดำเนินการอื่น ๆ ที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้และให้ความหมายว่า วัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ดิน และสิ่งก่อสร้างที่กำหนดไว้ในหนังสือ การจำแนกประเภทรายจ่ายตามงบประมาณของสำนักงบประมาณ หรือการจำแนกประเภทรายจ่ายตามสัญญาเงินกู้จากต่างประเทศ (Khammungkhun, 2012) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารสินค้า หมายถึง การนำเอาวิทยาการบริหารมาใช้ในการดำเนินการเกี่ยวกับสินค้า 4 ด้าน คือ การจัดหา การแจกจ่ายและการควบคุม การบำรุงรักษา และการจำหน่าย (Office of the Permanent Secretary, Ministry of Finance, 2013) การจัดการสินค้าคงคลัง หมายถึง การบริหารกิจการ ที่อำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายผลผลิต เช่น พัสดุ เครื่องมือ อุปกรณ์ ฯลฯ ออกจากผู้ผลิตและหรือผู้ขายไปยัง ลูกค้าหรือผู้ใช้ได้ทันเวลาและตามปริมาณที่ต้องการ คุณภาพที่เหมาะสม (Chuenta, 2014) กล่าวไว้ว่า การจัดการสินค้าคงคลัง หมายถึง การนำหลักและทฤษฎีการบริหารมาใช้ในการบริหารจัดการเกี่ยวกับสินค้าให้มีประสิทธิภาพ ประหยัด และเป็นไปตามวัตถุประสงค์การใช้วัสดุนั้น ๆ และที่สำคัญต้องถูกต้องตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2560 (Student Development Office Ubon Ratchathani University, 2018) การจัดการสินค้าคงคลัง หมายถึง กระบวนการดำเนินการให้ได้มาซึ่งสิ่งของด้วยวิธีการจัดหาสินค้า เพื่อสนับสนุนและสนองความต้องการในการปฏิบัติงานของหน่วยงานให้ดำเนินไปตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีประสิทธิผล และประหยัด กิจกรรมดังกล่าวรวมถึงสิ่งต่าง ๆ อย่างกว้างขวางนับตั้งแต่ การวางแผน การกำหนดความต้องการ การจัดหา การควบคุม การบำรุงรักษา และการจำหน่ายพัสดุ รวมทั้งต้องปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ คำสั่งที่หน่วยงานราชการได้กำหนดไว้

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การจัดการสินค้าคงคลัง หมายถึง การดำเนินการตามกระบวนการให้ได้มาซึ่งสินค้าหรือบริการ โดยการควบคุมและดูแลให้เกิดความคุ้มค่าและประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงาน กิจกรรมต่าง ๆ ครอบคลุมตั้งแต่การจัดทำงบประมาณ การวางแผน การกำหนดความต้องการ การจัดหา การควบคุม และการจำหน่าย ซึ่งเป็นการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ความคุ้มค่า โปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และตรวจสอบได้ รวมทั้งต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎและระเบียบ ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

2.3 แนวคิดและทฤษฎีประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานเป็นเรื่องของการใช้ปัจจัยและกระบวนการในการดำเนินงาน โดยมีผลงานที่ได้รับเป็นเกณฑ์ในการแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน โดยมุ่งทำงานให้บรรลุเป้าหมายเป็นหลัก เกิดการประหยัดทรัพยากร ซึ่งนำมาใช้ในการปฏิบัติงานภายในองค์การ ก่อให้เกิดประสิทธิผลขององค์การ

ความหมายของประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน (Bunrit, 2015) ได้ให้ความหมายประสิทธิภาพ หมายถึง ผลการปฏิบัติงานที่เกิดจากการทำงานที่ถูกต้องแม่นยำ ประหยัดเวลา และทันตามกำหนดเวลา นอกจากนี้ยังต้องใช้ทรัพยากรมนุษย์และอุปกรณ์ได้อย่างถูกต้อง เพื่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด รวมทั้งมีการนำวิธีการต่าง ๆ เข้ามาใช้เพื่อช่วย ลดกระบวนการในการทำงานลง ทำให้งานต่าง ๆ เสร็จได้ทันตามเวลาที่กำหนด ทำให้เกิดความพึงพอใจต่อผู้รับการบริการและก่อให้เกิดการเสียหายน้อยที่สุดต่อทรัพยากร (Tangjai, 2011) กล่าวไว้ว่า ประสิทธิภาพการทำงานทั่วไป หมายถึง การทำงานที่ประหยัด ทันตามกำหนด มีคุณภาพ คุ้มค่ากับการใช้ทรัพยากรด้านการเงิน คน เครื่องมือ อุปกรณ์และเวลา (Khemachaivet, 2015) กล่าวไว้ว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง ความสามารถในการทำงานที่บรรลุเป้าหมายของงานเป็นหลัก โดยมุ่งเน้นให้เกิดการประหยัดทางด้านทรัพยากรในการปฏิบัติงานอย่างคุ้มค่า ไม่มีการสูญเปล่าเกินความจำเป็น เป็นการทำสิ่งต่าง ๆ ให้ถูกต้อง สามารถลดค่าใช้จ่ายหรือประหยัดทางด้านทรัพยากรได้โดยใช้วิธีที่ดีที่สุดเวลาสั้นที่สุดและมีประสิทธิผลด้านต้นทุนดีที่สุด (Robbins & Coulter, 2003) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับประสิทธิภาพ หมายถึง การทำงานที่มีค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด คือ การลดค่าใช้จ่ายด้านวัสดุและอุปกรณ์ลง หรือประหยัดทางด้านทรัพยากรลง ซึ่งเป็นการทำสิ่งต่าง ๆ ให้ถูกต้อง เหมาะสม

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน หมายถึง กระบวนการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย และนโยบายขององค์กร โดยเป็นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้ได้ผลการดำเนินงานที่มีคุณภาพสูงสุด สามารถลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเมื่อเทียบกับปริมาณงานที่สำเร็จผล โดยมีการใช้เวลาในการกำหนดงานเข้ามาพิจารณาด้วย ดังนั้นประสิทธิภาพในความหมายของผู้วิจัยจึงหมายถึง การที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานสินค้าสามารถปฏิบัติงานตามหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมาย ของวัตถุประสงค์ในองค์กรกำหนดไว้

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อใช้ทดสอบสมมติฐานของการวิจัย และการวิเคราะห์สถิติโมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM)

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยคำนวณได้จากสูตรการหาขนาดตัวอย่างไม่น้อยกว่า 20 เท่าของตัวแปรสังเกตในโมเดลการวิจัย (Hair et al., 2010) ดังนั้น การศึกษานี้มีตัวแปรสังเกตได้จำนวน 10 ตัวแปร จึงต้องมีขนาดตัวอย่างไม่น้อยกว่า 200 ตัวอย่าง (20 x 10) เพื่อให้ข้อมูลมีการแจกแจงเป็นปกติมากที่สุด โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างจาก 200 ตัวอย่าง จะมาจากบริษัทก่อสร้างที่เคยเป็นลูกค้าในบริษัทที่ทำงานอยู่ และบริษัทก่อสร้างทั่วไปที่สามารถส่งข้อมูลหาได้เพื่อตอบแบบสอบถาม โดยแจกแบบสอบถามทั้งหมด 200 ฉบับ ให้แก่ ผู้บริหาร ผู้จัดการโครงการ วิศวกรโครงการ เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป หรือตำแหน่งอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการจัดซื้อของบริษัท

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยกำหนดเฉพาะคำถามหลักที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรต่าง ๆ ในการจัดการสินค้าคงคลังและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และตำแหน่งงาน ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับกลยุทธ์การจัดซื้อ ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการสินค้าคงคลัง ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน แบบสอบถามในตอนที่ 2-4 เป็นข้อคำถามที่มีลักษณะแบบมาตรส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามมาตรวัดแบบ Likert Scale มีลักษณะการตอบแบบเลือกตอบ ซึ่งแสดงถึงระดับความคิดเห็นตั้งแต่ระดับมากที่สุดไปหาระดับน้อยที่สุด โดยนำแบบสอบถามไปทดสอบหาความเที่ยงตรงและทดสอบความเชื่อมั่น ดังนี้

3.2.1 การทดสอบหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำไปหาค่า **IOC** ของประเด็นคำถามหรือขอบเขตคำถามตามเกณฑ์ที่ยอมรับได้ คือ มีค่าตั้งแต่ .50 ขึ้นไป โดยนำแบบสอบถามเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อถามนั้นกับประเด็นหลักของเนื้อหา (Kitpreedaborisut, 2010) ทั้งนี้ผู้วิจัยเลือกข้อคำถามที่มีค่า **IOC** มากกว่า .50 มาใช้เป็นข้อคำถามในการวิจัย พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่ได้รับคำแนะนำให้มีความชัดเจนและครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ โดยผลการทดสอบ **IOC** พบว่ามีค่าตั้งแต่ 0.67-1.00

3.2.2 การทดสอบเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาไปทำการทดลองใช้กับผู้ที่ปฏิบัติงานด้านการจัดการสินค้าคงคลังในหน่วยงานที่สังกัดบริษัทก่อสร้างในประเทศไทย ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบว่าคำถามสามารถสื่อความหมายตรงตามความต้องการและมีความเหมาะสมหรือไม่ จากนั้นจึงนำมาทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้วยวิธีการของ ครอนบาค (Cronbach, 1990) ที่ค่าระดับความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ .887 ซึ่งหมายถึง แบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือและสามารถนำไปศึกษากับกลุ่มตัวอย่างจริงได้

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติพื้นฐาน เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ซึ่งนำข้อมูลที่ได้มาจากแบบสอบถาม ทำการบันทึกลงในโปรแกรมเพื่อดำเนินการวิเคราะห์ โดยมีวิธีในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

3.31.1 ค่าความถี่ และร้อยละ เพื่อใช้อธิบายข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ข้อมูลประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

3.3.1.2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อใช้อธิบายข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เกี่ยวกับกลยุทธ์การจัดซื้อ ซึ่งประกอบด้วย การเจรจาที่มีประสิทธิผล การทำงานด้วยความร่วมมือกัน การจัดการงบประมาณ และการบริหารการจัดหา ตอนที่ 3 เกี่ยวกับการจัดการสินค้าคงคลัง ซึ่งประกอบด้วย การวางแผนพัสดุ การควบคุมพัสดุ และการจำหน่ายพัสดุ และตอนที่ 4 เกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

3.3.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของปัจจัยองค์ประกอบตามกรอบแนวคิดการวิจัยด้วย การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง (Confirmatory factor analysis : CFA 2nd) เพื่อตรวจสอบความตรงทางโครงสร้างของแบบสอบถาม โดยยืนยันข้อคำถามของแต่ละตัวแปรสังเกตได้ในตัวแปรแฝงนั้น ๆ มีความสอดคล้องกันหรือไม่ แล้วนำผลที่ได้ไปใช้ในขั้นตอนการวิเคราะห์สมการ

3.3.3 การวิเคราะห์อิทธิพลทางตรงและทางอ้อมระหว่างตัวแปรแฝง ด้วยสถิติวิเคราะห์อิทธิพลเชิงสาเหตุ (Path analysis) เพื่อตรวจสอบสมมติฐานการวิจัยว่าตัวแปรเหตุมีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อตัวแปรผลอย่างไร

3.3.4 การหาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและการจัดการสินค้าคงคลังของบริษัทก่อสร้างในประเทศไทย โดยการวิเคราะห์สถิติโมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM) ด้วยการนำตัวแปรทั้งหมดที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง (Confirmatory Factor Analysis: CFA) และวิเคราะห์อิทธิพลเชิงสาเหตุ (Path analysis) มาวิเคราะห์พร้อมกันในสมการโครงสร้างเดียวกัน

4. สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและการจัดการสินค้าคงคลังด้วยกลยุทธ์การจัดซื้อของบริษัทก่อสร้างในประเทศไทย สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

4.1 ผลการศึกษาระดับกลยุทธ์การจัดซื้อ การจัดการสินค้าคงคลัง และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบริษัทก่อสร้างในประเทศไทย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 30-35 ปี มีการศึกษา ระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี ซึ่งประกอบด้วยเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป จำนวน

107 คน คิดเป็นร้อยละ 53.50 ลำดับถัดมา วิศวกรโครงการ จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 20.50 และน้อยที่สุด ผู้บริหาร จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.50 ตามลำดับ

4.1.2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นด้านกลยุทธ์การจัดซื้อ การจัดการสินค้าคงคลัง และประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ในภาพรวม พบว่า ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด คะแนนเฉลี่ย 4.16 ลำดับถัดมา ด้านกลยุทธ์การจัดซื้อ คะแนนเฉลี่ย 4.10 และด้านการจัดการสินค้าคงคลัง คะแนนเฉลี่ย 3.78 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ในด้านการกลยุทธ์การจัดซื้อ มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.88-4.38 ซึ่งอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การบริหารการจัดหา ลำดับถัดมา คือ การเจรจาต่อที่มีประสิทธิผล การทำงานด้วยความร่วมมือกัน และการจัดการงบประมาณ ตามลำดับ

ในด้านการจัดการสินค้าคงคลัง มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.73-3.86 ซึ่งอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การวางแผนพัสดุ ลำดับถัดมา คือ การจำหน่ายพัสดุ และการควบคุมพัสดุ ตามลำดับ

ในด้านประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.88-4.39 ซึ่งอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เวลาการปฏิบัติงาน ลำดับถัดมา คือ คุณภาพการปฏิบัติงาน และต้นทุนการปฏิบัติงาน ตามลำดับ

4.2 ผลการศึกษาอิทธิพลทางตรงของกลยุทธ์การจัดซื้อต่อการจัดการสินค้าคงคลัง และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบริษัทก่อสร้างในประเทศไทย มีรายละเอียดดังนี้

4.2.1 กลยุทธ์จัดซื้อมีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบริษัทก่อสร้างในประเทศไทยมีค่าสัมประสิทธิ์มาตรฐานหรือขนาดอิทธิพลเชิงบวกเท่ากับ .561 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานการวิจัยที่ 1

4.2.2 กลยุทธ์จัดซื้อมีอิทธิพลเชิงบวกต่อการจัดการสินค้าคงคลังของบริษัทก่อสร้างในประเทศไทย มีค่าสัมประสิทธิ์มาตรฐานหรือขนาดอิทธิพลเชิงบวกเท่ากับ .902 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานการวิจัยที่ 2

4.2.3 การจัดการสินค้าคงคลังมีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบริษัทก่อสร้างในประเทศไทย มีค่าสัมประสิทธิ์มาตรฐานหรือขนาดอิทธิพลเชิงบวกเท่ากับ .257 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานการวิจัยที่ 3

4.3 ผลการศึกษาอิทธิพลทางอ้อมของกลยุทธ์การจัดซื้อต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยมีอิทธิพลส่งผ่านการจัดการสินค้าคงคลังของบริษัทก่อสร้างในประเทศไทย มีรายละเอียดดังนี้

กลยุทธ์การจัดซื้อมีอิทธิพลทางอ้อมต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน โดยมีอิทธิพลส่งผ่านการจัดการสินค้าคงคลังของบริษัทก่อสร้างในประเทศไทย มีค่าสัมประสิทธิ์มาตรฐานหรือขนาดอิทธิพลเชิงบวกเท่ากับ .232 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานการวิจัยที่ 4

5. อภิปรายผล

5.1 การอภิปรายผลการศึกษาระดับกลยุทธ์การจัดซื้อ การจัดการสินค้าคงคลัง และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบริษัทก่อสร้างในประเทศไทย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ในปัจจุบันบริษัทก่อสร้างในประเทศไทยให้ความสำคัญในด้านประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน รองลงมาเป็นกลยุทธ์การจัดซื้อ และการจัดการสินค้าคงคลัง ซึ่งถ้าองค์กรไหนมีการจัดสรร เวลาในด้านการปฏิบัติงานดี ก็จะทำให้คุณภาพการทำงานดีขึ้น และต้นทุนการปฏิบัติงานลดลง ดังนั้นกลยุทธ์การจัดซื้อก็จะมีประสิทธิภาพที่ดีขึ้นในส่วนของการบริหารการจัดหาที่ดี การเจรจาที่มีประสิทธิผล ได้รับความร่วมมือในการทำงานร่วมกัน เพื่อช่วยจัดการการประหยัดงบประมาณได้เพิ่มมากขึ้น และควบคุมการจัดการสินค้าคงคลัง เช่น การวางแผนระยะสั้นและระยะยาวในการกำหนดจำนวนบุคลากร การประชุม การจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดการสินค้าคงคลัง และการควบคุมการจัดการสินค้าคงคลังให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ระเบียบ หรือข้อบังคับ เป็นต้น เพื่อให้เกิดผลการปฏิบัติงาน

ที่มีประสิทธิภาพทั้งในด้าน ต้นทุน คุณภาพ และเวลา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Ambekar et al., 2021; Aunyawong et al., 2021; Hallikas et al., 2021)

5.2 การอภิปรายผลการศึกษาอิทธิพลทางตรงของกลยุทธ์การจัดซื้อต่อการจัดการสินค้าคงคลัง และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบริษัทก่อสร้างในประเทศไทย มีรายละเอียดดังนี้

5.2.1 จากผลการศึกษาที่พบว่า กลยุทธ์จัดซื้อมีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบริษัทก่อสร้างในประเทศไทย แสดงให้เห็นว่าช่วยสร้างคุณภาพการทำงานของผู้ปฏิบัติงานทางด้านสินค้าในเชิงบวก เพราะสินค้าเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ประสิทธิภาพการปฏิบัติในองค์กรถือเป็นหัวใจสำคัญของการนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จของการดำเนินงาน ย่อมจะส่งผลที่ดีต่อตัวองค์กรและตัวผู้ปฏิบัติงานทางด้านสินค้า ให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพ ถูกต้องตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Singha, 2018; Asatham, 2019; Hallikas et al., 2021; Ambekar et al., 2021)

5.2.2 จากผลการศึกษาที่พบว่า กลยุทธ์จัดซื้อมีอิทธิพลเชิงบวกต่อการจัดการสินค้าคงคลังของบริษัทก่อสร้างในประเทศไทย แสดงให้เห็นว่า การจัดการสินค้าสำเร็จได้ด้วยดี ผู้รับผิดชอบต้องมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการสินค้า ตั้งแต่การวางแผน ควบคุมสินค้า เพื่อตอบสนองความต้องการในการปฏิบัติงานขององค์กรได้อย่างทันเวลา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Munmuangsaen, 2020; Chanwiset, 2020)

5.2.3 จากผลการศึกษาที่พบว่า การจัดการสินค้าคงคลังมีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบริษัทก่อสร้างในประเทศไทย แสดงให้เห็นว่า การจัดการสินค้าคงคลัง ได้มีบทบาทและมีความสำคัญในการสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ดังนั้น องค์กรต้องให้ความสำคัญกับการจัดการสินค้าคงคลัง โดยการจัดหาสินค้าที่มีคุณภาพ มีราคาที่เหมาะสม มีการวางแผนจัดซื้อจัดจ้างที่ดี เพื่อให้มีสินค้าเพียงพอต่อการใช้งาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Utthakarn, 2020; Aunyawong et al., 2021; Santos et al., 2020)

5.3 ผลการศึกษาอิทธิพลทางอ้อมของกลยุทธ์การจัดซื้อต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยมีอิทธิพลส่งผ่านการจัดการสินค้าคงคลังของบริษัทก่อสร้างในประเทศไทย และการจัดการสินค้าคงคลังจะมีประสิทธิภาพได้ ก็ต้องมีการปฏิบัติงานที่ดี มีความรู้ความเข้าใจในงานนั้น และศึกษาข้อมูลสินค้าต่าง ๆ ทั้งเรื่องราคาที่เหมาะ คุณภาพของสินค้า และการวางแผนจัดซื้อจัดจ้างที่ดี ทำให้มีสินค้าเพียงพอต่อการใช้งาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Utthakarn, 2020; Aunyawong et al., 2021; Santos et al., 2020)

6. ข้อเสนอแนะ

ธุรกิจ/หน่วยงาน/องค์กร สามารถนำผลการศึกษาไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ซึ่งจากผลการอภิปรายผลการศึกษาระดับกลยุทธ์การจัดซื้อ การจัดการสินค้าคงคลัง และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบริษัทก่อสร้างในประเทศไทย และอิทธิพลทางตรงของกลยุทธ์การจัดซื้อต่อการจัดการสินค้าคงคลัง และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบริษัทก่อสร้างในประเทศไทย จึงนำไปสู่ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในงานและข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

6.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้งาน

6.1.1 ในด้านการจัดการสินค้าคงคลัง องค์กรควรมีการวางแผนการบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่เหมาะสมกับปริมาณงานและแผนงาน และการพัฒนาการจัดซื้อจัดจ้างที่สอดคล้องกับนโยบายขององค์กรในทุกๆ ด้าน รวมทั้งหน่วยงานด้านควรให้ความสำคัญกับการควบคุมสินค้าให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ โดยจัดทำคู่มือประกอบการทำงานเพื่อใช้เป็นแนวทางเดียวกันทั้งองค์กร มีระบบการติดตาม ตรวจสอบ สถานะ และจำนวน ของสินค้า และใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์หรือระบบข้อมูลสารสนเทศมาช่วยในการบันทึกข้อมูล ประมวลผลข้อมูล และแสดงผลข้อมูล นอกจากนั้นในด้านการจำหน่ายสินค้า ควรนำระบบฐานข้อมูลที่สามารถเก็บข้อมูลขนาดใหญ่มาใช้เพื่อให้เกิดมาตรฐาน และปรับปรุงข้อมูลให้มีความถูกต้องสมบูรณ์อยู่เสมอ เพื่อให้การบริหารงานสินค้ามีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร

6.1.2 ในด้านกลยุทธ์การจัดซื้อ องค์กรควรตั้งวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดซื้อ หรือกระบวนการ ในการดำเนินการจัดซื้อให้มีความชัดเจน โดยให้ความสำคัญกับการเจรจาเพื่อหาข้อตกลงที่เป็นประโยชน์ การสร้าง

ความสัมพันธ์เพื่อทำงานร่วมกัน การจัดการงบประมาณทางการเงินที่มีแผนงานชัดเจน และการบริหารจัดการแหล่งทรัพยากรภายนอกองค์กร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายนั้นๆ

6.1.3 ในด้านประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน องค์กรควรใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าที่สุด ก่อให้เกิดความเสียหายน้อยที่สุด โดยคำนึงถึงรายจ่ายหรือค่าใช้จ่ายที่กำหนดไว้ให้ใช้จ่ายในการปฏิบัติงาน ลดขั้นตอนการดำเนินงานที่มีความซับซ้อนหรือกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานต่างๆให้มีความเหมาะสม รวมทั้งวางแผนและควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด

6.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1 ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ที่อาจจะส่งผลในการจัดการสินค้าคงคลังและประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน เพื่อให้มีความสามารถในการสรุปผลการวิจัยได้ครอบคลุมมากขึ้น เช่น การบริหารทรัพยากรมนุษย์ การประสานงานระหว่างแผนกภายใน ข้อผูกมัดทางด้านการบริหาร การเปรียบเทียบกับคู่แข่ง การจัดการคุณภาพของผู้จำหน่าย เป็นต้น

6.2.2 การศึกษาในครั้งต่อไปควรศึกษาเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยี มาใช้ในการบริหารงานสินค้า เช่น การแลกเปลี่ยนข้อมูลเอกสารให้เป็นรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Data Interchange: EDI) หรือการใช้ Internet เป็นต้น เพื่อทำให้การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานสินค้ามีประสิทธิภาพที่เพิ่มมากขึ้น

6.2.3 ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์การจัดซื้อ การจัดการสินค้าคงคลังและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของกลุ่มธุรกิจหรือหน่วยงานอื่นๆ นอกเหนือจากบริษัทก่อสร้างในประเทศไทย ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ครอบคลุมมากขึ้น เนื่องจากลักษณะขององค์กรที่แตกต่างกัน อาจส่งทำให้ผลการวิจัยที่ได้แตกต่างออกไป

6.2.4 ควรมีการศึกษาในรูปแบบงานวิจัยเชิงคุณภาพเพิ่มเติม เนื่องจากการศึกษาเกี่ยวข้องกับกลยุทธ์การจัดซื้อการจัดการสินค้าคงคลังและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานอาจมีข้อเท็จจริงบางประการที่ไม่สามารถวัดได้ด้วยเทคนิควิธีการวิจัยเชิงปริมาณ รวมถึงปัจจัยภายนอก เช่น สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ แนวโน้มตลาดและสภาพการแข่งขัน มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

7. องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

บริษัทได้องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย ซึ่งก็คือแนวทางการบริหารงานจัดซื้อที่จะสามารถพัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและการจัดการสินค้าคงคลังด้วยกลยุทธ์การจัดซื้อ ทำให้รู้ว่าการเจรจาที่มีประสิทธิผลเป็นอย่างไร และการรักษาคู่ค้าในระยะยาว การเจรจาติดตามสินค้าเพื่อส่งมอบเข้าสู่แต่ละขั้นตอนกระบวนการทำงาน ทำให้คลังสินค้าไม่มีผลกระทบและมีพื้นที่ให้การจัดเก็บที่เพียงพอ เป็นระบบระเบียบมากขึ้น การปฏิบัติงานก็ทำได้รวดเร็ว ตรงเวลา ทันต่อการใช้งานและความต้องการของลูกค้า

8. เอกสารอ้างอิง

Ambekar, S., Roy, D., Hiray, A., Prakash, A., & Patyal, V. S. (2021). Sustainable supply chain management of automotive sector in context to the circular economy: A strategic framework**.** *Business Strategy and the Environment, 31*(22), 3635-3648.

Asatham, R. (2019). *Factors affecting the efficiency of inventory management in Northeastern Rajabhat Universities*. [Master's thesis]. Maha Sarakham Rajabhat University.

Aunyawong, W., Wararatchai, P., Shaharudin, M.R., Hirunpat, A., & Rodpangwan, S. (2021). The mediating role of transportation practices during the COVID-19 crisis in Thailand. *The Open Transportation Journal, 15*(1), 170-181.

Bunrit, N. (2015). *Factors affecting the work efficiency of Chonburi Provincial Administrative Organization personnel.* [Master's thesis]. College of Commerce Burapha University.

Chanwiset, S. (2020). *Inventory management in schools. Under the jurisdiction of the Secondary Educational Service Area Office 33.* [Master's thesis]. Buriram Rajabhat University.

Chuenta, N. (2014). *School inventory management in Renu Nakhon District. Nakhon Phanom Province.* [Master's thesis]. Nakhon Phanom University.

Cronbach, L. J. (1990*). Essentials of psychological testing* (5th ed.). Harper Collins.

Hair, J., Blak, W.C., Barbin, B.J., Anderson, R.E., & Tatham, R.L. (2010). *Multivariate data analysis***.** Upper Sandle River, Prentice Hall, pp.168-707.

Hallikas, J., Immonen, M., & Brax, S. (2021). Digitalizing procurement: the impact of data analytics on supply chain performance. *Supply Chain Management, 26*(5). https://doi.org/10.1108/SCM-05-2020-0201.

Jaturongkakul, A. (2004). *Consumer Behavior* (6th ed.). Thammasat University.

Khammungkun, P. (2012). *Evaluation of inventory management at Chiang Mai University*. [Master's thesis]. Chiang Mai University.

Khemachaivet, N. (2015). *Efficiency of inventory management of the Ministry of Culture*. [Master's thesis]. Sukhothai Thammathirat Open University.

Kitpreedasaburi, B. (2010). *Statistical analysis for research* (5th ed.). Rueankaew Printing.

Leenders, M. R., Johnston, P. F., Flynn, A. E. & Fearon, H. E. (2006). *Purchasing and Supply Management: With 50 Supply Chain Cases*. McGraw-Hill.

Lievchalermwong, T., & Aunyawong, W. (2022). The mediation effect of inventory management practices on operational performance in public university. *International Journal of Health Sciences, 6*(S5), 385-396.

Macroeconomic Policy Office. (2022). *Projection of the Thai economy in 2022*. https://www.thaigov.go.th/news/contents/details/57271.

Munmuangsaen, S. (2020). *Conditions, problems, and guidelines for inventory management in secondary schools under Government Inspection Area 11. [Master's thesis]*. Sakon Nakhon Rajabhat University.

Office of the Permanent Secretary, Ministry of Finance. (2013). *Manual for procurement procedures*. Supplies Management Division Central Administration Office, Office of the Permanent Secretary, Ministry of Finance.

Prachayapipat, M., Wararatchai, P., Aunyawong, W., & Panjakajornsak, V. (2022). The effect of stakeholder on sustainable supply chain performance of road transportation service providers in Thailand: the mediating role of green supply chain management practices. *Journal of Optoelectronics Laser, 41*(4), 184-190.

Robbins, S.P., & Coulter, M. (2003). *Management* (7th ed). Engle Wood Cliffs Prentice Hall.

Santos, J. S., Pontes, M. S., Santiago, E. F., Fiorucci, A. R., & Arruda, G. J. (2020). Remote sensing-based assessment of land degradation and drought impacts over terrestrial ecosystems in Northeastern Brazil. *Journal of Biological Sciences, 7*(16), 217-224.

Singsa, U. (2018). *Problems and solutions for managing school inventory to expand educational opportunities. Under the jurisdiction of the Trat Primary Educational Service Area Office.* [Master's thesis]. Burapha University.

Student Development Office Ubon Ratchathani University. (2018). *Manual for procurement and supplies management*. Student Activities Promotion and Development Fund Ubon Ratchathani University.

Tangjai, P. (2011). *Efficiency in employee performance according to the 4 principles of Itthipat. Case study of Ampass Industry Co., Ltd., Samut Prakan Province.* [Master's thesis]. Mahachulalongkornrajavidyalaya University.

Thailand Procurement Management Association. (2010). *Code of laws and regulations related to supplies* (4th ed.). Thailand Procurement Management Association.

Theppitak, T. (2011). *Supply chain* (3rd ed.). Expert Net.

Uttakarn, C. (2020). Factors of inventory management that affect the efficiency of inventory management of materials academics in Maha Sarakham University. *Journal of Accounting and Management Mahasarakham University, 12*(1), 55-65.

Waiyawuththanapoom, P., Thammaboosadee, S., Tirastittama, P., Jermsittiparsert, K., Wongsanguan, C., Sirikamonsin, P., & Aunyawong, W. (2022). The role of human resource management and supply chain process in sustainable business performance. *Uncertain Supply Chain Management, 10*, 517-526.